

خۆ گۆل کردن، و چه‌واشه‌کردنی راستیه‌کان org

وه‌لامیک بۆ کاک نه‌وید میه‌راوه‌ر ئەندامی کۆمیتته‌ی ناوه‌ندی سازمانی زه‌حمه‌تکێشانی
یکوردستانی ئییران.

عرفان تاربین، ولاتی نه‌رویج، به‌رواری 23.02.2007

هه‌ربار که سه‌رانی سازمانی زه‌حمه‌تکێشانی کوردستانی ئییران گفتوگۆیه‌ک له‌گه‌ڵ
رۆژنامه‌ی ده‌ره‌وه‌ی ئەم ریکه‌راوه‌دا سازده‌که‌ن، ده‌سته‌ گۆلیک به‌ ئاو ده‌ده‌ن، و زیادتر
رووی ئەسلی خۆیان به‌ خه‌لکی کوردستان نیشان ده‌ده‌ن، ئەو رووییه‌ی که له‌ پشتی په‌رده‌ی
ناوی کۆمه‌له‌ خۆیان هه‌شار داوه‌ و سات و سه‌ودا به‌م نێوه‌وه‌ ده‌که‌ن.

ئهم جاره‌ رۆژنامه‌ی ئاسۆ له‌ به‌رواری 21.02.2007 هه‌ندیک په‌رسیاری ئاراسته‌ی کاک
نه‌وید میه‌راوه‌ر کردوه‌ که جوابی ئەم په‌رسیارانه‌ بۆ خۆی جیگای سه‌رنج و تێروانینه‌.
دیاره‌ پێی ده‌چیت که کاک نه‌وید، پێش ئەوه‌ی که فکری له‌ په‌رسیاره‌کان کردبیتته‌وه‌،
جوابه‌که‌ی دابیتته‌وه‌.

له‌ په‌رسیاری بۆچی په‌یره‌وی ناوخۆتان هه‌ر به‌یانیه‌که‌ی حیزبی حیزبی کۆمۆنیستی ئییران
و کۆمه‌له‌یه‌، کاک نه‌وید ده‌لیت گوايه‌ ئه‌مه‌ به‌یانیه‌یه‌کی جیهاننیه‌ و مولکی که‌س نیه‌،
به‌لام له‌ هه‌مان کاتیشدا ده‌لیت که به‌ قه‌له‌می کاک عه‌بدلای موه‌ته‌دی نوسراوه‌. ئەگه‌ر

ئەمە راستەو باوەرتان پېی هەیه و ئەنجامی قەلەمی کاک عەبدللی موهتەدیە، بۆچی ریزەکانی کۆمەلە و حیزبی کۆمۆنیستی ئیرانتان جیھێشت؟ یان تەنھا لەبەر ئەوەی کە بە قەلەمی کاک عەبدللی موهتەدی نوسراوە، قەبولتانه، نەک لەبەر نیوەرۆک.

بە پېی قسەکانی کاک نەوید، ئەوان ئیختیلافی سیاسیان لەگەڵ بەرنامە و کاری کۆمەلە و حیزبی کۆمۆنیستی ئیران دا نیە، بەلکو کیشەیی ئەوان کیشەیی دەسەلات و پۆستی سەرکردایەتی بوە و هیچی تر.

پاشان سەبارەت بەوەی کە سازمانی زەحمەتکێشان وەک ریکخراویکی چەپ، چەپلەیی بۆ ئامریکا لێدا لە کاتی داگریکردنی عێراق لە سالی 2003 دا، کاک نەوید باس لەسەر ئەوە دەکات کە گواهیە زۆربەیی ئەو حیزبانەیی کە خۆیان بە چەپ دەزانن، لە واقع دا چەپ نین. بەلام لێرەدا نارونیهک هەیه، کە کاک نەوید کام معیاری بەکار هینا بۆ پیناسەکردن و ناساندنی ریکخراوەکان بە چەپ یان بە راست؟ ئەگەر ئیمە چاوە لە میژوو بخشینین، بۆ مان دەر دەکەوێت، زاراوەی چەپ یان راست چۆن هاتە نیوە ئەدەبیاتی زانستی سیایەووە.

بەکار هینانی ووشەیی چەپ و راست لە ئەدەبیاتی زانستی سیاسی دا سەرچاوەکەیی دەگەریتەووە بۆ پارلەمانی فەرەنسا دواي شۆرشیی فەرەنسا لە سالی 1789ی زاینی دایە. لەم پارلەمانەدا ئەانەیی کە دژی نیزامی پادیشاهی بوون، لە لای چەپ، و ئەوانەیی کە خوازیاری مانندنەووەی نیزامی پادشاهی بوون، لە لای راست دانیشتبوون. هەر لە بەر ئەم هۆیە بیروکەیی راستەکان و چەپەکان داها. بۆیە تەنھا خو پیناسەکرد بە چەپ مەرج نیە بۆ چەپ بوون و رادیکال بوونی ریکخراویکی سیاسی.

ئایا تەنھا معیاریک، عەمەل و کارکردی سیاسی نیە کە چەپ بوون و رادیکال بوونی ریکخراویکی سیاسی دیاری دەکات؟ تۆ کە بەخۆت دەلێی چەپ بە عەمەلێش بیسەلمینە کە چەپیت. دیارە ئەو ریکخراوانەیی کە کاک نەوید رەخنەیان ئاراستەدەکات و دەلێت

ئەوان تەنھا بە نۆ چەپن، بە کارکرد و عەمەل نیشانان داوہ کہ چەپ و رادیکالن، و قسەکانی کاک نەوید لە ژێر پێی سازمانی زەحمەتکێشان دەدات و هیچی تر.

لێرەدا یان کاک نەوید میژووی نەخویندووەتەوہ، یان خۆی لێ گێل دەکات، چونکہ کاتیک کہ ئیمە لاپەرەکانی میژوو ھەلدەدەینەوہ، نیشانی دەدات کہ ئامریکا گەورەترین دوزمنی بیری چەپ و کۆمۆنیست بوہ لە سەرتاسەری گۆی زەوی دا، و بە ھەموو توانای خۆی ھەولێ داوہ بۆ توانندنەوہی بیری چەپ و کۆمۆنیستی لەسەر تاسەری جیھانی دا. یان ئەگەر ئامریکا دەستی یارمەتی بۆ ریکخراویکی سیاسی درێژکردبیت، مەرج و شەرتی داناوہ بۆ دانای یارمەتی. بۆ نمونە کاتیک بازاری ھاوبەشی بازرگانی جیھانی، ولاتیک وەک ئەندام وەر دەگریت، ھەندیک مەرج ئاراستەیی ئەو ولاتە دەکات کہ دەیەویت ببیت بە ئەندم. یەکیک لە مەرجانە، قەبول کردنی بازاری ئازاد، و کاپیتالیزم و ھەتا گۆرانکاری لە دەستوری ئەساسی ئەو ولاتەش دا ئەگەر پێویست ببیت. ئامریکا بۆ خۆی گەورەترین یارمەتی دەری بازاری ھاوبەشی بازرگانی جیھانی¹. بۆیە بە فکری ھیچ کەسێک دا نایەت کہ ئامریکا یارمەتی حیزبیک بدات، کہ بلێت چەپم، و بە بەرنامە دژایەتی بکات، دیارە شتیک لێرەدا ھەیە کہ سازمانی زەحمەتکێشان شار دوایانەتەوہ، یا خود ئەم ریکخراوہ چەپەیی ئەوان، زۆر تاییبەتە.

پێداراگرتن و سور بوونی سازمانی زەحمەتکێشان لەسەر چەپ بوونی ئەم ریکخراوہ، خۆشەویستی بزووتنەوہی تەنھا دەتوانریت لە یەک سەرچاوەوہ سەرچاوە بگریت، ئەویش چەپ و کۆمۆنیست لە نۆ دلی خەلکی خەحمەتکێشی کوردستان دا. کۆمەلە بە ھۆی فکری کۆمۆنیستی بوو کہ توانی ببیت بە خاوەنی ئەو پایەگا عەزیمەیی کہ 16 ی گەلاویژی سالی 1384 ی ھەتاوی، مانگرتنی گشتی رابەراییەتی کرد لە میژووی موبارزەیی خەلکی کوردستان بۆ بەدەست ھیننانی مافەرەواکانی خۆیان.

¹ World Trade Organization: <http://www.changemaker.no/article/articleview/4547/1/467/>

خەلکی کوردستان و میژووی موبارزەیی خەلکی کوردستان، کۆمەڵە وەک حیزبێکی چەپ و و کۆمۆنیست دەناسن، و باوەشی گەرمیان بۆ کردووەتەو، هەربۆیە سەرانی ئەم ریکخراوە راستگۆنین چ لەگەڵ خۆیان، و چ لەگەڵ خەلکی کوردستان و رووی ئەسلی ئەم سازمانە بە خەلکی کوردستان نیشان نادەن، بەلکوو ئەیانەوێت کە لە خۆشەویستی بیروباوەری چەپ و کۆمۆنیستی سودەربگرن بۆ کیشانی خەلکی کوردستان بە لای خۆیان دا. هەڵدانی پەرچەمیکی 24 عەیارێ ناسیۆنالیستی، یاریەکە بە ئاگر، کە سازمانی زەحمەتکیشان دەسوتینێت، بۆیە زۆر بە وریایەو دەیانەوێت هەنگاو هەلینن، ئەویش بە چەواشەکردنی میژوو و دەرختی هۆکاری جیاپونەوێ ئەم ریکخراوە لە کۆمەڵە و حیزبی کۆمۆنیستی ئێران. نمونەیک سەبارەت بەم باسە، قسەو باسەکانی کاک عەبدولای موهتەدی کە "دەلیت" حیزبی کۆمۆنیستی ئێران، گۆریکی بە کۆمەڵە بۆ ئەندامانی کۆمەڵە.²

سەبارەت بە مەرووف دۆستی ئامریکا، کاک نەوید دەلیت کە "ئامریکا بە دواي قازانجی خۆیدا هاتووە ئێراق، وە هیچ پەيوەندیەکی بە مافی مەرووفەو نیه". ئەمە پرسیارێکی لۆژیکە کە جوابێکی لۆژیکي پێویستە، کە سازمانی زەحمەتکیشان دەزانن کە سیاسەتی ئامریکا مەرووف دۆستانە نیه، ئیتر بۆچی چەپلە بۆ لیددەن و دیانەوێت هەمان سیناریۆ لە ئێران دوپات بێتەو؟ ئایا ئەمە تەنھا خۆ گیل کردن نیه لە لایەن سازمانی زەحمەتکیشانەو؟ ئەگەر خۆ گیل کردن نیه، چیتری لیبەدی دەکەین؟

بە بروای من ئەو ئەوپەری خەیاڵبازی سازمانی زەحمەتکیشان دەردەخات کە بیهوێت لە ئاوی لیل ماسی بگریت، و بە چەپلە لیدان بیهوێت سود لە زل هیزیک بگریت کە کاک نەوید بۆ خۆی دەلیت، بوونی ئامریکا لە ناوچەکە، پەيوەندی بە مافی مەرووفەو نیه.

سەبارەت بە پرسیارێ بوونی بەرەیی چەپ و راست لە نیو سازمانی زەحمەتکیشان دا، کاک نەوید جوابیک داوەتەو کە جیگای سەر سوپمانە. کاک نەوید هاتوو و چاوی بەستووە لە بەرامبەر راستیەکان دا کە لە میژووی چەندین سالە کۆمەڵە و حیزبی کۆمۆنیستی

وتووویژی رۆژنامەیی ناسۆ لەگەڵ کاک عەبدولای موهتەدی سکرێتری گشتی سازمانی زەحمەتکیشان کوردستانی ئێران، کە لە ژمارە 296 ی² رۆژنامەیی ناسۆ دا کەوتە بەردەست خوێنەران

ئیران دا نوسراوہ تہوہ . دیارہ ئہ گہر کاک نہوید میژووہ کی چہ واشہ کارانہ دەداتہ
دەر خواردی خوینہ رانی رۆژنامہ ی ئاسۆ، بەلام خەلکی کوردستان بۆ خویمان ئەم راستیانہ
دەزانن . کاک نہوید دەلیت کہ ئەوان ئەزموونی خراپیان ھەییە لە بۆچوونی فکری چەپ و
کۆمۆنیستی لە نیو ریزەکانی کۆمەڵەدا، ئەگەر وایە، بۆچی پەیرەوی ناوخی سازمانی
زەحمەتکێشان ، ھەر ھەمان بەیانییە کۆمەڵە و حیزبی کۆمۆنیستی ئیرانہ؟.

دیارہ لێرەدا مەبەستی کاک نہوید، لە بەلاریدا چوون، دروست بوونی فراکسیۆنی
کۆمۆنیزمی کارگەریە لە نیو ریزەکانی کۆمەڵە و حیزبی کۆمۆنیستی ئیران دا . ئەو
پرسیارە کی شایانی خەلاتی ئالتوونی دەبیت، ئەوہییە کہ کی بوو سەرەکی ترین
ھەلسوڕاوی فراکسیۆنی کۆمۆنیزمی کریکاری؟.

کاک نہوید خۆی زۆر باشتر لە من دەزانیت، دیارہ دیسان کاک نہوید خۆی گیل دەکات لە
.راستی جوابی ئەم پرسیارہ .

رابەری ئەو ئەزمونہ تالە کی کاک نہوید باسی لێدەکات، بەلام بە چہ واشہ کردنی
راستیەکان، کاک عەبدوللای موہتەدی بوو . دیارہ کہ رابەری فراکسیۆنی کۆمۆنیزمی
کریکاری تەنھا کاک عەبدللا نہ بوو، بەلام کاک عەبدللا، رابەری ئەم رەوتە بوو لە
کوردستان .

بۆ سەرکەوتوو کردنی فراکسیۆنی کۆمۆنیزمی کریکاری ، کاک عەبدللا لە ھیچ ئامرازیک
دریغی نہ کرد، بەلکوو زۆر رەفتاری ناردروستی کرد بەرامبەر ھەندیک لە ھاوریانی خۆی
کہ یەکیک لەوانہ کاک عمەری ئیلخانیزادہییە کہ ئەمرۆ دەستەراستی کاک عەبدللا
موہتەدیہ.³

ئەگەر چی کاک نہوید خۆی گیل کردوہ لە ئاست میژوووی کۆمەڵە و دەییویت چہ واشہ کاری
بکات، بەلام ھەموو خەلکی کوردستان بۆخویمان راستیەکان باش دەزانن .

³ <http://komalah.org/kurdish/bochon/jahani61129.pdf>

هەر وتووێژیک، هەر روژیک که له تهمهنی سازمانی زهمهتکێشان دهروات، زیادتر رووی راستیان بو خهڵکی کوردستان ئاشکرا دهبییت.

کۆمهله، وهک ریخراویکی چهپ، ههمیشه پالپشتی خهڵکی ههژار و زولم لیکراوی خهڵکی کوردستان بو به دهست هینانی مافهکانی خوێان بووه. راستگویی و سات و سهودا نهکردن به خهڵکی کوردستانهوه، وه ههروهها هه لگرتنی فکری کۆمونیستی له لایه ن رابه ران و ئه ندامانی کۆمه له وه، کۆمه له ی کرده خوشه ویستی هه موو چین و توێژه کانی نیو کۆمه لگای کوردستان و ئیران، نهک چه پله لیدان بو زل هیزیکي وهک ئامریکا، یان چاو داخستن له به رامبه ر زولم و زور و ناعه داله تی نیو کۆمه لگا .

له کۆتایی ده لیم که وا دیاره که کاک نه وید، یان حیزبه که ی خو ی نانسیت و به هه له له نیو ئه و حیزبه دا فه عالیه ت ده کات، یان، خو ی گیل ده کات له راستیه کان .

[سه رچاوه کان](#)

وتووێژی کاک نه وید میه راوه ر له گه ر روژنامه ی ئاسۆ -1

<http://komala.org>

وتووێژی کاک عه بدلالی موه ته دی له گه ل روژنامه ی ئاسۆ که له شماره 296 ی -2

.روژنامه ی ئاسۆ دا بلا و بویه وه

<http://komala.org>

تۆ مردیت و ئیمه سه ربه رز و زیندو له سه نگه ری یه کسانی " -3

خواری کۆمهله ماینهوه"، سدیق جیهانی

<http://komalah.org/kurdish/bochon/jahani61129.pdf>

بازاری هاوبهشی بازرگانی -4

<http://www.changemaker.no/article/articleview/4547/1/467>